M
320.492

Bródy: Csak semmi háború!

N. M.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

31-32

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

CSAK SEMMI HÁBORÚ

31-32

IRTAK:

BRÓDY MIKSA

KARINTHY FRIGYES.

TÁBORI KORNÉL.

M. S. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

203

Csak semmi háború!

Irták:

Bródy Miksa

Karinthy Frigyes

Tábori Kornél

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Kiadja a „VIDÁM KÖNYVTÁR“ kiadóhivatala
Budapest

M. N. MÚZEUM KÖNYV-TÁR.

R 2

M 320.492

18 520

Révai-Nyomda. Budapest, Ügynök-utca 8.

KARINTHY TRÉFÁI.

Egy ujságiró disz-riportja.

Az ujságiró kékszemü férfi volt, szőke szakállal és szemüveggel: özvegyek és árvák barátja és ostorozója mindennek, ami társadalmi félszegség, ostorozója pedig mindenekelőtt azoknak a visszaéléseknek, amik szeretett fővárosunk portréját elrutitják. Mindenütt ott volt, ahol jogtalanság, nemtörődömség, rosszakarat és kapzsiság romlással fenyegette Budapest népét; riportjai, amik a pesti kenyérről, tejről, rendőri brutalitásról, kocsisok szemtelenkedéseiről, hatalmi tulkapásokról szóltak, egy Juvenalis tollára emlékeztettek gyakorta.

Karácsony előtt néhány héttel azon gondolkodott, miről irjon riportot a karácsonyi számba. Az ágyban gondolkodott ezen: homályosan olyanféleképpen képzelte, hogy ebben a riportjában olyan összegezésfélét

nyujt : pillanatfelvételt erről az egész zagyva városról, azzal a maró gunynyal és kérlelhetetlen szigorral, mely minden sorát jellemezte. Egy éles és harsány füttyszó legyen e riport, gondolta magában kajánul, mely a karácsonyi harangok és jámbor tilinkók hangversenyét egy pillanatra megakasztja és eszébe juttatja az embereknek, hogy nincs okunk örülni és nincs okunk szeretni, mert minden fekélyes és fonák ebben a karácsonyfákkal felcicomázott Sodomában.

Téma? gondolta és gőgösen elmosolyodott. Kell-e nekem téma? Felöltözöm és lemegyek az utcára és az első lépésnél ezer adódik magától. Csak körül kell nézni egy percre ebben az elhagyott, rosszul vezetett városban.

És már ugy is volt, hogy felöltözködik és lemegy az utcára. A lépcsőn megint a témájára gondolt és kezdte összeszedni gondolatait.

Miután már hat óra volt, gondolta, elmegy a kávéházba és a kávéházból szinházba megy. Majd talál ő magának témát ezret is.

Kocsiba ülök, gondolta és megint kajánul elmosolyodott.

Éppen kiáltani akart, de a taxi, mielőtt

szólhatott volna, már ott is termett. Pirosképü, harcsabajuszu, csinos magyar kocsis ült a bakon.

— Parancsoljon, nagyságos ur — mondta a kocsis.

Nagyon udvarias vagy, gondolta magában az ujságiró, ugy látszik, dupla borravalót nézel ki belőlem. Megmondta a kávéház cimét.

Negyedóra alatt ott volt. Kiugrott a kocsiból és megnézte a taxit. A taxi egy koronát mutatott. Jó, gondolta kajánul. Kivett egy koronát és husz fillért és ravaszul viszszafojtva lélegzetét, átnyujtotta a kocsisnak.

A kocsis megnézte a pénzt, egy koronát zsebre tett, a husz fillért pedig visszaadta.

— Nagyságos uram, — mondotta a kocsis, mialatt ballábával kecses pukkedlit csinált — nagyságos uram, rosszul esnék, ha megsérteném ezzel, de valóban nem tudom összeegyeztetni lelkiismeretemmel, hogy azért, ami kellemes kötelességem s egyben legnagyobb ambicióm, a kocsikáztatás, külön pénzt fogadjak el s ezzel anyagi motivumokat keverjek hivatásom eszméjének éteri finomságába. Az a tudat, hogy meg akart ajándékozni, épp oly boldoggá tesz, mint maga az ajándék, mint ahogy a finom fran-

cia Verlaine mondja egy helyen: „C'est le coeur, qui nous enrichi."

S kalapját meglengetve, már el is tünt a Rákóczi-ut forgatagában.

Az ujságiró beszédült a kávéházba és leült egy asztalhoz. Azonnal ott termett a pincér, eléje tette a friss lapokat és megkérdezte, mit parancsol. Kávét kért és kiflit.

A kiflit két pincér hozta: másfél méter hosszuságu volt és ezüst tálcán tették eléje, egy másik asztalra. Kezébe vett egy lapot és komoran kezdte olvasni. De már a második oldalon kénytelen volt elmosolyodni, akár akart, akár nem, majd hangosan fel kellett nevetnie: a lap humoristájának krokiját olvasta el, mely tele volt a legragyogóbb elmésségekkel. Ezután a „Pista Futó" cimü hetilapot nézte meg: az első oldalon a lap szerkesztőjének pindarosi versszakokban irt ódáját találta, mely egy szerencsétlen, bünbeesett szövetkezeti igazgatóhoz szólt és nemes, mindent megértő és mindent megbocsátó pátoszával könnyekig hatotta az ujságirót.

Arra ocsudott fel, hogy már hét óra és még mindig nincs meg a témája. Nem baj, gondolta idegesen, majd a szinházban... Csöngetett és fizetett: a pincér azonban nem fogadta el a borravalót.

A villamoson, amire fel akart szállani, már hét ember állott. Vissza akart lépni, de ekkor egy csinos hölgy mosolyogva leszállt és igy szólt :

— Parancsoljon uram, szálljon fel. Önnek, mint küzdő férfinak, bizonyára több és sietősebb dolga van abban a társadalomban, mely a nőknek nagyobb kényelmet biztosit. Én megvárom a következő kocsit.

A kalauz, kezével a kormánygombon, megvárta, mig a hölgy befejezi szavait és az álmélkodó ujságiró felszáll. Majd ezüst cigarettadobozt vett ki zsebéből és megkinálta :

— De kérem, nem szabad a kocsiban ... — hebegte az ujságiró.

— A főkapitány ur belátván, hogy a közönség neheztel rá, egy félórával ezelőtt vonta vissza e rendeletét — magyarázta egy főhajtás kiséretében a kalauz.

Az ujságiró kicsit után nézett ki az ablakon és szabályos sorban álló tömeget pillantott meg. A tömeg előtt egy ember állt zászlóval, a zászlón felirás: „Jogot a népnek !"

— Ahá, tüntetés — gondolta az ujságiró és kajánul elővette jegyzőkönyvét.

E pillanatban egy lovasrendőr lépett a

tömeghez, leszállt a lóról és igy szólt a tömeghez :

— A törvény megfelelő szakasza tiltja a csoportosulást, uraim. Szabadna tudnom, mely indokok alapján vélték szükségesnek a törvény ellen tiltakozni?

— Okaink — válaszolt egy szocialista — részben teoretikusok és részben gyakorlatiak.

Részletesen kifejtette a szocializmus programmját. A rendőr figyelmesen végighallgatta, közben gyorsirással feljegyezte a főbb érveket. Majd igy válaszolt:

— Uraim! A képviselőház összeült, hogy figyelembe vegye az önök óhaját. Engedjék meg, hogy odaküldjem e jegyzeteket; önök pedig, barátaim, legyenek vendégeim a Vampeticsben. Néhány kiló szalonnát izelitőül már ide is hozattam, ha esetleg vannak önök között éhesek.

A rendőrök kardot rántottak és felaprították a szalonnát, amit aztán kiosztottak a nép közt, mely ezek után békésen elvonult.

Az ujságiró kissé idegesen fordult a kocsi belsejébe, ahol e percben egy zsidó ügyvéd éppen pofonvágott egy katonatisztet. A katonatiszt a másik arcát nyujtotta és igy szólt:

— Krisztus urunk azt mondja: Aki téged megüt jobbfelől, tartsd oda balorcádat is.

Az ügyvéd azonban leeresztette karját és meghatva borult a katona keblére. Sokáig sirtak egymás vállán.

Most már nagyon furcsán érezte magát az ujságiró. Kiment a perronra, odaállt a kalauz mellé és nézte a sineket. Egyszerre egy öregasszony került a villamos elé: oly hirtelen történt, hogy a kalauz már nem fékezhetett. Az öreg asszony sem futhatott el, az ujságiró noteszéhez kapott, mert nyilvánvaló volt, hogy gázolás lesz. De ekkor a kalauz megrántott egy fogót, s a következő pillanatban a villamos ügyesen leugrott a sinről, oldalt fordulva kitért az öreg asszonynak, előre engedte, majd egy könnyed mozdulattal visszapattant a sinre, folytatta utját és megérkezett a szinházhoz.

A szinházban a mentőegyesület javára Farkas Pál darabját adták: a mentőegyesület ugyan, mint később kiderült, tisztelettel visszaküldte a pénzt, azzal a megjegyzéssel, hogy köszöni alássan, már mindene megvan a közönség jóindulatából, de a bevételt más uton mégis jótékonycélra forditották.

A kapun nem lehetett bejutni, nagy tömeg állt előtte és az ujságiró már dühöngeni

kezdett, de ekkor közölték vele, hogy azért nem lehet bemenni, mert az ajtóban, a tömeg élén és a folyosó végén két ur tessékeli a másikat, hogy az menjen be először.

A darab elsőrangu volt; főleg Beregi Oszkár és Jászai Mária urhölgy piano, halk, szivből fakadó suttogásai hatották meg mélységesen a közönséget. Szerzőt számtalanszor hivták a lámpák elé, de az vonakodott megjelenni. A közönség állva hallgatta végig az utolsó szavakat; majd miután az igazgató biztositotta őket, hogy igazán vége van már, lassanként mindenki kivonult a ruhatárba, ahol csendben váltották ki egymás ruháit.

Még a szinházban közölte az ujságiróval egyik barátja, hogy a képviselőház éjféli ülést tartva sok dolog miatt, amelyre, mint a sajtó érdemes munkását, tisztelettel meghivja: a kocsi már odakint vár reájuk.

Éppen abban a percben érkeztek a Házba, mikor a munkapárt és az ellenzék állva énekelték a Szózatot, amelylyel az ülést megnyitotta az elnök; a miniszterelnök szép, férfias baritonját kellemes háttér gyanánt kisérte Károlyi Mihály gróf kontrabasszusa. Halálos csendben emelkedett szólásra a javaslat előterjesztője. Mikor beszédét befejezte, az ellenzék egyik képviselője állt fel

és udvariasan megmagyarázta, hogy néhány pontot a nép érdekében változtatni kellene. A javaslat előterjesztője ujra felállt, hálásan megköszönte a figyelmeztetéseket, melyek, ugymond, elkerülték figyelmét — s az ellenzéki képviselő segitségével azonnal átirták az illető pontokat. Zajos taps zugott fel s a Ház egyhangulag elfogadta a javaslatot.

Az ujságiró kábultan támolygott le a lépcsőkön és hazaszédelgett. Becsöngetett: abban a pillanatban megjelent a házmester és kinyitotta a kaput. Az ujságiró odatartotta a hatost, de a házmester visszalépett és igy szólt :

— Hogyan fogadhatnék el pénzt azért, ami kötelességem? Hiszen a lakbérszerződésben benne van, hogy a lakónak joga van hozzá, hogy lakosztályát akkor vegye igénybe, amikor azt jónak látja. Mint ahogy a nagy francia költő mondja...

— Tudom! — orditott az ujságiró és felrohant. Egy levél várta. A levél a háziurtól volt: tisztelettel közölte vele, hogy a jövő negyedévre az ujságiró házbérét leszállitotta száz koronával.

Az ujságiró végigzuhant ágyán; e percben világosan látta, hogy éhen fog halni,

mert nincs miről irnia többé. Egyetlen megoldás maradt: az öngyilkosság.

Browningját kivette zsebéből, halántékához szoritotta, főbelőtte magát és felébredt.

Barátomnál, a műgyüjtőnél.

— Á, te vagy az? Csak tessék! Tedd le a kalapodat.

— Kezét csókolom. Ejnye, milyen csinos ruhafogas.

— Ó, semmi. Párisban vettem egy aukción. Csak éppen annyi, hogy mahagóni.

— Gyönyörü.

— Tedd magadat kényelembe. Te még nem voltál nálam? Ne nagyon nézz körül, csak ilyen szegényesen éldegélek, nálam nincs ceremónia.

— Ó, ne beszélj, még hogy szegényesen! Hiszen ez gyönyörü! Mondhatom, rég nem láttam ilyen lakást.

— Ugyan, szó se róla! Szedett-vedett holmi. Ülj le — ide, erre a taburettre. Hogy tetszik?

— Fölséges! Nahát! Remek darab. Honnan való?

— Tizennyolcadik század. Semmi, nem sokat ér. Ha csak egy darab volna belőle,

még érne valamit, de még kettő van, egyik a British-muzeumban, másik egy berlini műgyüjtő birtokában.

— De hiszen akkor valóságos ritkaság! Meg is látszik rajta.

— Igy első percre alig. Csak ha jobban megnézed, a lábak formáját.

— Aha, persze, látom már. Felséges.

— Ugyan, hadd el. Ha van valami, ami ebben a szegény kis fészekben ér valamit, legfeljebb ez itten... látod? Ez a hamutartó, az asztalomon.

— Na hát... milyen... hogy mondjam csak... milyen egyszerü... milyen szürke ... és mégis...

— Na igen. Nem szürke, acélszin. Kirakatokban lát ilyet az ember sokat. De azok utánzatok. Igy első percre, semmi. De nézd meg itt az alján, látod ezt a kis karcolást?

— Igen... Naggyszerrü... Órriássi!!... Nahát! Micsoda karcolás!... Remek!

— Mi?? Ugye?!! Mit szólsz?!!

— Hü... példátlan...

— Szóval, tudod, mit jelent ez?

— Hát... na hallod!!... majd én nem...

— E nélkül a karcolás nélkül pár koronát érne az egész. De ez azt jelenti, hogy a hires Benvenutó-gyüjteményből való.

— Hehe... Hebrehehe... Sszsz... Ccc! ... Krrr!...

— Ha megigéred, hogy nem mondod meg senkinek, megsughatom, hogy nevetséges, hogy szereztem meg — a szamár nem tudta, mit ad el.

— Nos? Az istenért, beszélj!

— Ötvenezer márka.

— Ötve... hihetetlen! Nem csalnak a füleim.

— Nem adnám oda százezerért.

— Na hallod!!... Csak nem őrültél meg? Százezerért? Hahaha! Ezt ni!

— Hát ehhez a kis dologhoz mit szólsz, itt a szekrény tetején...

— Őrült... őrült szép... tébolyitó...

— Türhető...

— Tébolyitóan türhető... Még ilyet nem is láttam... És különösen a fedele...

— Micsoda fedele? Nem azt a kályhacsövet mutattam... ezt a vázát...

— Hát persze, — én is a vázáról mondom ... Azt mondom, hogy különösen a fedele milyen volna, ha volna nekije.

— De ezzel aztán vége is. Egyebem nincs. Hacsak ez a kis miniatür itt nem...

— Na... óriási... zseniális... felséges ez a kis miniatür... óriási, milyen miniatür

... na ... alig tudok lélegzeni ... én már sok izét ... ilyen moniatürt, ilyen monitort láttam, hallod ... legutóbb is ... a tébolydában ... de ilyen egy minotaurust még nem zabáltam, hallod-e.

— Semmiség, ugyan kérlek! El van sietve, csak öt évig dolgozott rajta a középkori festő. Potom hatvanezer rubelbe került.

— Mi???! Csak hatvanezer rubelbe?! Ennyiért?! ... Na ... És csak öt évig dolgozott rajta ... Hát ez disznóság ... igy elsietni egy ilyen ... egy ilyen ...

— Ugyan kérlek, jelentéktelen kis vacak! Hát mit szólsz hozzá?

— Ehez? ... hogy mit szólok?! ... hát találok én szavakat?! ... egy ilyen ... egy ilyen vacakhoz, ahogy mondani méltóztatol ... hát kérlek ... Én már sok izét láttam, de egy ilyen izét, egy ilyen vackot még életemben nem kukorékoltam ... hogy volt pofája öt évig vacakolódni egy ilyen piszokkal, egy ilyen rongygyal ... annak a gazembernek, hogy aztán hatvanezer rubelért elkótyavetyélje, mikor öt vasat nem köpnék rá, egy ilyen utolsó főzelékre ... egy ilyen falramázolt svábbogárra, amit én lefricskáznék a nadrágomról, ha véletlenül lerohadna a falról és bepiszkitaná a ruhámat ... hogy az

isten akárhová tegye a berendezésedet... óriási... remek... felséges... Szervusz.

A Világegyetem-Kabaré bemutatója.

Hónapok óta tartó kilencvenfokos láz emésztette az egész ország közönségét lihegő bizonytalanságban, vajjon a külsőrigómezőuccai Világegyetem-Kabaré bemutatóját nem halasztja-e el az a legmélyebb idegrostjainkat megremegtető, elképzelhetetlen siker, ami a mult műsor estéit tombolta keresztül a tapsviharban gomolygó közönség eszeveszett tetszésrikoltozásában.

Remegő kézzel és boldogságtól kábult szivvel ragadjuk kezünkbe a tollat, hogy a nyugtalan közönséget értesítsük: a Világegyetem-Kabaré kitüzte a bemutatót, mely a legközelebbi napokban le is zajlik már. Immár ott tartunk, hogy el is árulhatjuk olvasóinknak ennek a szinházi eseménynek néhány részletét.

Mit mondjunk?!... A szó itt halvány és semmitmondó, itt már igazán csak a tények beszélhetnek!!

Annyit előre megsughatunk, hogy olyan siker, amilyennek ez a bemutató igérkezik, még nem toporzékolt magyar kabaré desz-

káin! Előre figyelmeztetünk mindenkit, hogy az az elképzelhetetlenül példátlan művészet, amivel ezt a kis szinházat sikerült a népszerüség vakitó diszkörébe hajhászni, olyan példát fog statuálni a szinház világtörténetében, amihez csak egy halálsikolyban fetrengő, kacagástól megőrült szörnyeteg vérbenforgó szemei hasonlithatók.

Sikerült beszélgetést folytatnunk Murok Géza, a kabaré művezető államtitkárával, akit a bemutatót előkészitő munka lázas lihegéséből ragadtunk ki egy röpke percre, hogy nyilatkozzék, mit mondjunk a közönségnek?

— Jöjjön be és nézze meg maga, — ennyit mondott csak, de kellett nekünk több?

Megnéztük az egyik próbát. Mit mondjunk?

Kell-e többet mondani, mint hogy az első kis jelenetet, aminek „Pifta, ifol-e muftot?" a cime, maga Kampós Alajos irta, a kabaréhumor csillogó elmésségü és mélyszivü világfejedelme! Ez a csodálatos iró, aki eszményi módon egyesiti magában mindazt, ami benne hiányzik, már régen ott csillog a magyar kuplé-irodalom géniuszának elérhetetlen jeges hócsucsán, ahonnan a nagy-nagy kupléirók tekintenek le reánk, kicsiny em-

berkékre. De mit szóljunk Mafla Sándorról, amit ez a színész csinál a legujabb Kampós-darabban, az már nem egyszerü szinjátszás és humor többé, az mindennek a tetézett teteje, amit ez a század művészetben, irodalomban, külpolitikában és numizmatikában produkált. Azt már nem lehet nézni többé, ahogy ő a Pifta ifol-e muftot cimszerepét adja — azt tapintani és szagolni és harapni muszáj, attól tüdővérzést és agydaganatot és Basedov-kórt lehet kapni. Na de nézzék meg maguk!

Nincsenek szavak, amivel a műsor második sláger-számát, a „Sváb-bogár a tejben" cimü kis blüettet ecseteljük. Ha azt mondjuk róla, hogy méltán fölibehelyezhetjük mindannak, amit valaha a világirodalom legnagyobbjai e nemben alkottak, igazán olyan keveset mondtunk, hogy a föld alá kellene bujnunk szégyenletünkben, amiért jobb hasonlatot nem találtunk. Gyengék vagyunk mi ahhoz, hogy ezt a darabot jellemezzük: megelégszünk vele, hogy egy nevet irjunk le, a szerző nevét: Klagenfurt Boldizsárt. És még csak egyet: amit Krucifix Félix, a kis jelenet főhőse csinál a darabban — hát azt már mégse lehet, ez már sok, ez képtelenség, ilyen jól játszani, azt már nem is szabad, ez

már piszok disznóság, a keservit az ilyen színésznek, nem szólna az ember, ha éppen csak olyan jól játszana, ahogy még soha a világon színész nem játszott, hát az ember azt mondaná, na, na, jól van, — de ilyen istentőlrugaszkodott fertelmetesen képhetetlen őrületes mértékben jól játszani, ez már arcátlan pimaszság és intendatura! Igen, a legnagyobb intendatura, sőt indemniti! Nekünk igazán csak nem érdekünk, hogy a Világegyetem-Kabaré előadását dicsérjük, dehát ami ott végbe megy, az már irtózatos őrülete a viharzó művészi tökély kiámulhatatlan vészes meredélyének, amit csak a siker legkáprázatosabb naprendszerének tüzes istencsodája szempontjából kiokádhat magából a világ.

•

— Tessék szerkesztő ur, a Világegyetem-kommüniké.

— Mutassa csak, fiam... Hát jó, jó, fiacskám, de tudja, egy kicsit melegebben, melegebben... Nem ilyen szárazon, egy kicsit több dicséret... Nehogy megint telefonáljon nekem az igazgató, hogy leszállitják a pausálét.

Tegezés.

(Két ur találkozik az uccán. Tiz év óta ismerik egymást, soha nem voltak valami nagy barátságban, ha néha találkoztak, néhány hideg és udvarias szót váltottak és gyorsan elváltak. Öt nappal ezelőtt valami banketten kerültek össze, pezsgőzés közben pertut ittak. Most mindkettőnek azonnal ez jut az eszébe, de egyik se egészen bizonyos a dologban, vajjon csakugyas pertut ittak-e, vagy csak ugy rémlik. Mindenképpen baj van, mert ha igen, akkor megsértődik a másik, ha az egyik nem emlékszik rá és azt hiszi, hogy megbánta — ha pedig nem, akkor pláne mit szól, ha most egyszerre csak tegezni kezdi. Viszont beszélni muszáj, mert már megálltak mind a ketten! Mind a ketten elhatározzák hirtelenében, hogy megvárják, mig a másik megszólal és ahhoz igazodnak majd.)

Egyik (barátságosan szorongatja a másik kezét és biztatóan néz rá): Áá . . .

Másik ((ugyanugy néz rá): Áá . . . no lám . . . (nem eresztik el egymás kezét).

Egyik: No lám . . . ez már aztán kedves izé . . . találkozás . . . (mosolyogva és sürgetően néz rá).

Másik: Hát — merrefelé mégy ... mégyegetünk errefelé?

Egyik: Én csak ugy errefelé mégyegetek ... megyengetek itten. Hát... ő̈... hogy vagyunk?

Másik (boldogan, hogy magáról beszélhet; sajátmagáról egyelőre nincs kétség, hogy első személyben kell szólni): Ó, én megvolnék valahogy. Csunya egy meleg van, különben jól érezném magam. Nagyon megérzi izé... az ember a meleget — nem?

Egyik (mohón): Bizony, rettenetes. És még hozzá, hogy süt a nap!

Másik: Az! Nem elég, hogy olyan meleg van, még hozzá a nap is süt.

Egyik: Ilyenkor nyáron minden összejön.

(Kinos szünet. Mindkettőnek sürgős dolga van, de nem mernek elválni, mielőtt nem tisztázódott a tegezés kérdése: mert elválni vagy „szervusz"-szal lehet csak, vagy „alászolgájá"-val — tertium non datur).

Másik: Hát a ... izé ... a család micsinál? Sok baj ilyenkor a családdal, mi?

Egyik (bután): Milyen családdal?

Másik: Hát a ... (tréfásan) a családunk? A nagyságos asszony, meg a gyerekek?

Egyik: Az én gyerekeim?

Másik: A — persze, persze. A gyerekek.

Egyik (nem érti még mindig): Hja, hogy az én gyerekeim — vagy . . .

Másik: Na igen — csak ugy mondtam, hogy a „családunk", ahogy mondani szokták, tréfásan, hehehe.

Egyik (kacagva): Hja, tréfásan! Hehehe! (Hosszu szünet, mialatt melegen szorongatják egymás kezét és nevetgélnek. Egyszerre az egyik észreveszi, hogy a másik ruháján egy nagy bogár mászik).

Egyik: Vigyáz — vigyázzunk . . . egy bogár mászik itten — a . . .

Másik: Hol?

Egyik: A izén . . . a kabáton.

Másik: Melyik kabáton?

Egyik: A . . . ezen itten . . . a (tréfásan) nem az enyémen, hehe.

Másik: Hát kién? (Mereven néz rá).

Egyik (kinosan viccelve): Nem mondom meg.

Másik: Az enyémen? (Merően nézi).

Egyik (gondolkodik): Igen.

Másik (rezignáltan lefricskázza a bogarat): Köszönöm. Nagyon kedves, hogy . . . hogy az emberek igy figyelmeztetik egymást.

Egyik: Ó, szót se érdemel.

Másik: De, nagyon köszönöm.

Egyik: Nincs mit, igazán csekélység.

(Hosszu szünet).

Másik: Hát — én mostan erre megyek majd...

Egyik (ijedten): Máris?... Ugyan, olyan sürgős? Nem — nem beszélgethetünk még egy kicsit?

Másik: Csak nem tudom, hogy... hogy nem alkalmatlan-e... az ember...

Egyik: Dehogy, dehogy! Igazán, annyira örülök, hogy látha... láthattuk egymást...

Másik: Én is nagyon... hogy... hogy az ember láthatja egymást.

Egyik (elszántan): Én fölfelé megyek a köruton. Nem tart — tartunk együtt?

Másik (ellenkező irányban van dolga): Dehogynem, szivesen...

(Minden ok nélkül együtt mennek és mindenféléről beszélnek, politikáról, filozófiáról, versekről, üzletről, csupa általánosságokról, csakhogy ne kelljen egymást megszólítani. Mindkettő kinosan várja, hogy a másik megszólítsa egyszer).

Egyik (tizenkettőkor, miután mindent bezárnak): Hát — merre lakunk, merre lakunk?

Másik (dühösen): Ki? Kicsoda?

Egyik (megadással): Én.

Másik: Hát én azt honnan tudjam?

Egyik: Hja — persze... (rálép a lábára).

Másik: Hu!

Egyik: Mi az?

Másik: Semmi... véletlenül ... hehe... ráléptünk a lábamra...

Egyik (sápadtan a dühtől): Kicsoda? (Bömbölve): Kicsoda?

Másik (révetegen): Nem tudom...

Egyik: Nem? (Pofonvágja). Nesze, te piszok fráter! Most tudod? (Revolvert vesz elő).

Másik (boldogan): Persze, hogy tudom! ... Szervusz!... Te, te, te.

(Egymás nyakába borulnak).

Barátom, a német.

Barátom, a német, reggel nyolckor érkezett meg a pályaudvaron, ahol már vártam reá. Frissen szoritotta meg a kezem, csufolt, hogy milyen álmos vagyok. Mondtam neki, hogy menjünk reggelizni.

— Az ember reggel megfürdik, tornázik egy kicsit, akkor aztán ilyen friss lesz, mint én, — mondta.

Ajánlottam, hogy üljünk kocsiba. A német térképet vett ki, megnézte milyen messze megyünk, kiszámitotta, mennyibe kerül az taxaméter szerint és előre oda akarta adni a kocsisnak az összeget. A kocsis azt állitotta,

hogy neki ezért az utért több jár. Én már szerettem volna menni, de a német ragaszkodott hozzá, hogy a kocsisnak ennyi jár, egy fillérrel se több. Rendőrt hivott és feliratta a kocsist, aztán gyalog megindultunk.

— Megérdemlitek, hogy ugy éltek, ahogy éltek — mondta a német — mert mindent eltürtök, nem törődtök a rendeletekkel, türitek a jogtalanságot! Ha mindnyájan ugy viselkednétek, ahogy én ezzel a kocsissal, már régen rend volna itt.

Igazat adtam neki, nagyon igaza van, rémes, hogy nálunk, hogy bánnak a közönséggel. Csupa ilyen ember kellene nekünk, mint ő, gondoltam magamban lelkesen.

Fáradtan, de felvillanyozva ültem le a kávéházban. Kávét rendeltem magamnak, ő várt. Elhozták a kávémat.

— Mi ez? — mondta a német. — Mutasd csak.

Egy kis csövet vett elő, beletette a kávémba, aztán megnézte a csőben levő folyadékot. Gunyosan bólintott és egy lepecsételt üveget szedett elő.

— Ezt a kávét azonnal elvisszük a rendőrségre, hamis tej van benne és nem az előirt mennyiség. Majd én megmutatom neked, hogy kell rendet csinálni.

Beöntötte a kávét az üvegbe, odahivta a kávést, felirta a nevét, aláíratott vele egy nyomtatott blankettát, hogy a kávét ő szolgáltatta fel és felállt.

Csodálattal követtem a rendőrségre, ahol megállapitották, hogy a németnek igaza van, a kávést azonnal beidézték, ott előttünk megbüntették öt napi elzárásra, a kocsist, aki közben már szintén odakerült, szintén elitélték, velünk kezet fogott a fogalmazó, megköszönte, hogy figyelmeztettük a rendőrséget és kért, hogy máskor is igy tegyünk.

Ez már igen, mondtam magamban, ezek a németek értik a módját. Közben dél lett, éhesen és megelégedetten azt ajánlottam. menjünk be egy vendéglőbe.

Bementünk egy vendéglőbe, főzeléket rendeltem feltéttel, utána egy tésztát. A német várt. Elhozták a főzelékemet.

— Mutasd csak, — mondta a német.

Kis mérleget szedett ki a zsebéből, rátette a hust és lemérte. Azután egy kis, e célra készült dobozt vett elő, betette a hust és hivatta a vendéglőst.

— Ez a hus másfél dekával kevesebb, mint ahogy elő van irva, — mondta. — Irja alá ezt a blankettát, hogy itt szolgálták fel, mert magammal fogom vinni.

Ugyanigy járt el a tésztával is. Elszörnyülködve kellett elismernem, hogy félannyit adtak, mint amennyi elő van irva a rendeletben, de mindjárt láttam, hogy milyen kicsi, mikor hozták, még gondoltam is, hogy na, ezzel ugyan nem lakom jól.

— Majd én megmutatom neked, hogy kell ezekkel elbánni, — magyarázta a német. — Gyerünk a rendőrségre.

A rendőrségen nagy örömmel fogadtak bennünket, megdicsérték buzgóságunkat, azonnal beidézték a vendéglőst, elitéltek ötszáz korona pénzbüntetésre.

— Nahát, — mondtam lelkesen, — ezt nem hittem volna, hogy ez igy megy. Hiszen itt lehetne élni, csak az emberben annyi energia volna, mint ebben a németben. Hiába, nem lehet legyőzni őket!

És utópisztikus lázálmomban már láttam a rabszijra füzött árdrágitókat, felhalmozókat, rendelet-megszegőket.

Hazafelé menet a vásárcsarnokon jöttünk keresztül. Mig a német az árszabályt olvasta a táblán, én felhasználtam az időt és vettem két forintért szafaládét. Már éppen bele akartam harapni, mivelhogy a gyomrom korgott egy kicsit, meg nehány kisebb szikrát is láttam a levegőben, a szemem előtt — amikor

egy erélyes kéz kikapta a szájamból. A német szigoruan nézett rám.

— Mennyiért vetted ezt?

— Két... eee... egy forintért, — hazudtam, magam sem tudom, hogy miért.

— Ugy! De hiszen az árszabály szerint ennek az ára egy korona ötven.

Zsebrevágta a szafaládét, előszólitott egy rendőrt, felszólitotta, hogy a kofát azonnal hozza be velünk a rendőrségre.

Kocsiba ültünk és mind a négyen a rendőrségre mentünk, ahol mint régi ismerősöket fogadtak. A német diszoklevelet kapott, mint a közügyek lelkes munkása. Kicsit késő volt már, mikor a kofa elitéltetése után, ismét lekerültünk az utcára.

— Azt hiszem, — mondtam némiképpen elgyengült hangon, — legjobb lesz, ha egy szállodába megyünk aludni — én, őszintén szólva nem tudom miért, de gyengének éreztem magam, hogy hazáig menjek.

A szállodában nem volt szoba. Már el akartunk menni, mikor az egyik pincér félrevont bennünket, hogy dupla áron adna egy szobát. Ki akartam venni az erszényemet, de a német lefogta a kezem. Felirta a szállodás és a pincér nevét és felszólitott, hogy menjünk a rendőrségre.

— Kérlek szépen, — mondtam, — egy kicsit fáradt vagyok. Nem mennél egyedül? Én majd itt a kapuban megvárlak.

Igéretemet vette, hogy megvárom és mégegyszer biztositva róla, hogy ő rendet csinál, elment. Én leültem a kapu előtt a lépcsőre, elgondoltam magamban, hogy ez hiányzik nekünk és a szervező erő, ez a rendszeres, lelkiismeretes energia, akkor majd nem lehetne velünk igy bánni, kéjjel festettem magam elé, hogy fogják elitélni a gyalázatos szállodást és pincért, rajongva üdvözöltem magamban barátomat, a németet, kinyujtottam a lábam, lehajtottam fejem a küszöbre és csendesen éhenhaltam, mivel egy kicsit éhes voltam.

A költő és a szaklapok.

(Epilógus egy jubileumhoz.)

Végre eljött a kor, mely megérti a költőt — ma kezembe került az „Állatvédelem" cimü szaklap, mely az Arany-ünnepekre való tekintettel közli Arany Jánosnak két költeményét, melyek állatvédelemre vonatkoznak. Sajnálom, hogy hogy „Embervédelem" cimü szaklap után hiába kutattam a telefonkönyvben — tudtommal Arany ilyen

irányu szakkölteményt is irt. Böngészés közben azonban számos szaklapot találtam, melyek még nem rótták le kötelezettségüket a nagy szak-költővel szemben és nem közölték megfelelő passzusait, holott, ha ebből a szempontból figyelmesen olvasom Aranyt, kiderül, hogy ő rengeteg szak-verset irt, amelyeket, ugy látszik, az akkori szaklapokba nem tudott elhelyezni. Néhány szakszakot magam is szakasztottam költészetének terebélyes fájáról, amit ezennel ingyen bocsátok az alább következő szaklapok rendelkezésére, ugymint:

Országos Meteorológiai Közlöny

Sürü sötét az éj
Dühöng a déli szél
Jó Budavár magas
Tornyán az érckakas
Csikorog élesen: — tehát:

Holnapra derült idő várható, helyenként csapadékkal.

Cipőipar

Ez a szoba, hol én most
Tillaárom haj
Pusztitom a papirost
Tillaárom haj
Se nem csapszék, se nem bolt
Csizmadia mühely volt
Tillaárom haj

(„Irószobám").

Országos Műtejkészitők Szaklapja

Unszoló emlőimet elfogadni késtek
Balgatag reménynyel várom ébredéstek
Ah, hiába várom!

(Rachel Siralma).

Gyógyszerészek Lapja

Ó adj, ó adj nekem
Hüs cseppet, hü csehem!

(V. László).

Szappanipari Világlap

Ágnes asszony a patakban
Fehér lepedőjét mossa,
Fehér leplét, véres leplét
A futó hab elkapdossa.

(Ágnes asszony).

Fehérnemütisztitók Nemzetközi Közlönye

Eredj haza, szegény asszony,
Mosd fehérre mocskos lepled,
Eredj haza, isten adjon
Erőt hozzá és kegyelmet . . .

(Ágnes asszony).

Postások Lapja

Ki viszi
Hamarabb
Levelem Prágába?
Száz arany
Meg a ló
Teste fáradtsága.

(Szilágyi Erzsébet)

Vendéglősök Szakközlönye

Halat és vadat s mi jó falat
Szem szájnak ingere
Nyüzsgő csoport száz szolga hord
Hogy nézni is teher.

(A walesi bárdok).

Temetésrendezők Országos Lapja

A palotát fedi fekete posztó
Déli verőn sem süt oda nap . . .

(Temetrehivás).

Kaucsuksarokgyárosok Hivatalos Lapja

Az életet már megjártam,
Többnyire csak gyalog jártam
Gyalog bizony,
Legföljebb ha omnibuszon.

(Epilógus).

A Drámai Szerzők Egyesületének Hivatalos Közlönye

Ó ha láttad volna, ó fiam, lelkem,
Lerogyék előtte, sirva térdepeltem
A vad pribék (értsd: kritikus Szerk.) előtt
Mondtam, hogy ne bántsa, kértem, ne ölje meg,
Mert enyéim e szép, ártatlan kisdedek, —
Hiába kértem őt!

(Rachel siralma).

Fővárosi Közbiztonsági Ügyosztály Hivatalos Közlönye

Hála isten este van megint,
Mával is fogyott a földi kin,
Bent magános, árva gyertya ég
Kivül leskelődik a sötét . . .

(Fiamnak).

Filmgyártás.

Szín: igazgatói szoba, *személyek:* az igazgató, a rendező, az operatőr, két színész, három színésznő, egy szabó, egy borbély, egy oroszlánszeliditőnő, egy főhadnagy, két néger, egy kinai óriás, két összenőtt gyerek, egy kellékes, két egypupu és egy kétpupu teve, egy lirai költő, mint az éppen szóbanforgó „Álom" cimü filmdarab szerzője.

Igazgató: Nem bánom, akkor az maradjon, de legfejebb tiz-tizenkét méter.

Operatőr: Husz.

Igazgató: Tiz. A bankár kijön az ajtón, körülnéz. Felirat: Husz év mulva. Meglátja Laurát, idill, vizió, az a jelenet, mikor husz év előtt lemászott a hágcsón.

A költő: Ez nem jó lesz, igazgató ur, hiszen neki nem is szabad tudni, hogy Laura már nem akar . . .

Igazgató: Ne beszéljen nekem ostobaságokat. A bankárnak muszáj benne lenni a a harmadik felvonásban.

A költő: Miféle bankárnak?

Igazgató: Mifélének, hát neki, Lux Pálnak.

A költő (kétségbeesetten): Bankár? De hiszen az nem bankár, az csillagász . . .

Igazgató: Csak volt. Nem lehet csillagász,

honnan veszek én csillagász-tornyot, nem mondaná meg? Bankár lesz.

A költő: De hogy fedezhet fel egy bankár egy uj csillagot?

Operatőr: Nagyon szépen. A csatorna végén kibujik, körülnéz, most panorámát csinálunk, utána premier plan, amint észreveszi,

A költő: De . . .

Igazgató: Ne beszéljen mindig bele, Alanyi. Ne zavarjon bennünket, holnapután reggelre nekem kész kell lennî a külső felvételekkel. Tyü, a propellercsavarról egészen megfeledkeztem! Sipos, megvannak a propellercsavarok?

Kellékes: Hogy lennének meg? A lakatos harminc koronát kér letétbe.

Igazgató: Maga vadállat, most jut eszébe? (Telefonál.) Hallo, hallo!

Tevehajcsár (arabul): Kérem, én nem várhatok, tessék megmondani, jöjjünk, avagy ne jöjjünk.

Igazgató (a telefonba): Kösse le annyiér, de nekem délutánra szállitani kell a negativokat... (Maga elé teszi a kagylót, kifelé beszélve): Megvan, tudom már, hogy csináljuk: Elemér már akkor beleszeret a táncosnőbe, mikor még csak álmában látja...

A főhadnagy: Az nem lehet.

A színész: Dehogy nem. Egy degenerált grófról van szó, arról el lehet képzelni!...

Az oroszlánszeliditőnő: . . . hogy egy álomszerü árnyékba szeret . . .

Operatőr: De az husz méterrel több és virazsirozni kell . . . és két Wolframmal több . . .

Igazgató: Ha álomszerü szerelem, akkor kettővel több? (A telefonba): Halló . . . halló . . . szaladjon át Vereshez, küldjön két Wolframmal többet . . .

Színész: Igy jó lesz.

Igazgató (habozva): Hát legyen degenerált?

Színésznő: Á, fenét legyen.

A költő: De igazgató ur, hiszen a gróf...

Operatőr: Ugyan hallgasson.

Igazgató: Nem bánom, legyen degenerált. Hm, de ha degenerált, akkor nekem holnap fél kilencre itt kell lenni a csőnek, beforrasztva... Sipos! telefonáljon a káposztásmegyeri vizmüvekhez...

A tevehajcsár (arabul): Ejnye, a füzfán fütyülő rézangyalát, meddig várjunk még?

Színésznő: Kérem, igazgató ur, azt a nagy jelenetet, amikor le akarok lépni a trambulinról, de valami titokzatos erő visszatart, nem lehet megcsinálni.

Igazgató: Hogy a micsodába ne lehetne megcsinálni?

Színésznő: Mert én azt nem tudom megcsinálni, azt nem lehet kihozni.

Igazgató (felugrik): Nekem akarja beadni, hogy azt nem lehet kihozni? Ide nézzen, itt áll a teve, jobbra — itt áll maga, már mint én — egy szerelmes nő, aki éppen leszáll a tevéről, a trambulin szélére lép . . . sötéten maga elé néz . . . (megjátssza) . . . kitárja a karjait . . . (megjátssza) . . . a keblei pihegnek . . . (megjátssza) . . . egyszerre eszébe jut minden, maga elé néz sötéten, de nőies kacérsággal... (megjátssza) ... nekem akarja beadni, hogy egy ilyen nőt nem tarthat vissza valami titokzatos erő? Ne vegyen engem palira, fiam.

Operatőr (meggyőződéssel): Látja, hogy lehet.

Rendező: Csak bizza ránk.

Tevehajcsár (arabul): Hát mi lesz?

Operatőr: Harminc méteren kihozom a titokzatos erőt.

Kereskedősegéd (bejön): Alászolgája.

Igazgató: Kitől jön?

Segéd: A papirgyárból. Elhoztam a műszalámit.

Futurizmus.

Az „Égberöhögő Halálpacni" tek. szerkesztőségének Budapesten.

Igen tisztelt szerkesztő ur,

nagy érdeklődéssel olvastam nagyrabecsült lapjának legutóbbi, tehát első számát, melyben az előző számokhoz képest nagy fejlődést tapasztaltam. Át vagyok hatva attól a meggyőződéstől, amelyet „Prafmargitis" cimü vezércikkében a lap hátsó oldalán szerkesztő ur kifejtett s mely szerint költészetünknek lépést kell tartani a kor kozmikus diametriáján életeskedő girbic beltes — ritmusával! Nagyon jól tudom, mire céloz szerkesztő ur és nem hiszem, hogy akadhat századunkban épeszü ember, aki ne érezné e nehéz napokban a kozmikus diametria egyre égetőbb hiányát. De ha akad is, kitünő lapjuk néhány közleménye gyökeresen meg kell, hogy győzzék a kételkedőket. Azonban engedje meg szerkesztő ur, hogy figyelmessé tegyem, milyen kárára van irodalmunknak, hogy néhány tehetségesebb költőnk egyéniségéből hiányozván az önök által vázolt feltételek, egész eddigi költészetünknek szükségképpen el kell vesznie, ha

nem akad valaki, ki pótolná a mulasztásokat, a megmaradásra érdemes verseket leforditsa futurista nyelvre, megmentse az enyészettől. Arra gondoltam, hogy néhány kisérletet teszek ez irányban — és mutatóba mindjárt küldök is egy példát, hogy gondolom ezt a dolgot. Petőfinek egy ismert versét választottam, mely a mi számunkra már érthetetlen, zagyva és dagályos handabandázás — megpróbáltam, hogy lehetne ezt a különben érdekes témát a futurizmus egyszerü, érthető keresetlen nyelvén megirni. Tessék választani!

Petőfi verse.

Befordultam a konyhára . . .

Befordultam a konyhába,
Rágyujtottam a pipára,
Azaz rágyujtottam volna,
Hogyha az nem égett volna.

A pipám javában égett
Nem is mentem én avégett,
Azért mentem, mert megláttam,
Hogy odabenn szép leány van.

Tüzet rakott eszemadta
Lobogott is, amint rakta,
Hanem még a szeme párja,
Annak volt ám nagy a lángja.

Én bementem, ő rám nézett,
Aligha meg nem igézett
Égő pipám kialudott,
Alvó szivem meggyulladott.

Ugyanaz zöldben.

Konyhálkodás.

Konyha.
Hideg igazándiság, ritmus,
Szin, szag, napfény,
Kondér, üst, csupor.

Koromszag.

Vonalak interferenciája
Szabad evés lehetősége
Kilencegésznyolctizedeskedése
A Gömbnek.

Fiatalcselédes vágyberezdülése
Izomgyurmárak. Pont. Félix.
Büdös életlihegés.

Pipa. Nikotin.
Avitt Gay-Lussac-szag
Tomporkodik izig-hajrá zsigerben.
Világzsiger! Rizs.

Ritmusok!!! Ritmusok!!!
Ritmusok!!! ? — . ; (—)

Tüz unalmas, émelygős —
biedermeyerkedése harsány
utakon, pfujságos.

Tanárkodó hepca.

Hapci!!
Scherdülierende Mädchen?
Zikcene, zakcene, waszhasztu-
dafonkodás.

Szem. Szivárványhártya + reflex
— könyzacskó, log. 3241
Tangens retina. V lobogás

Eszemet adta, vette, vatta.

Szimfónia!
Létbedöglő krákogása
Fiatal testnek, illat, szag,
büz, szagpapripák!

Szemem kiugrása a léttengelyt
surolja 30 foknyi szög alatt.

Tolnai világlap, zsivaj, lárma,
Pályaudvar, tológép-alkatrész.

Ó gallérom, te fekete madár!

Párzás, párzás, tuskó-testek
Tumultuózus surlódása,
Epidermia!?

Pipa alváskodó taty-muty,
Öregség, totyak, fülránc,
Nirvána. (Kialudt.)

Vulkán! Szivem titánosza
mocskos magát Sziriuszra.

Hej, ho . . . o . . . opp!! ÉN, ÉN.
Ho . . . o . . . opp!!
Hó! Rukk! Krrr!! . . .
Brekeke!!! . . . (én?)

Girbic.

Tarhonyaberger Anatole.

Egyszerüsiteni a forgalmat.

A villamos-megállóhelyek csökkentésével kapcsolatban, mely intézkedés, mint ahogy megmagyarázták nekünk, a forgalom egyszerüsitése céljából történt, néhány ujabb reformról beszélnek, melyek a forgalom és általában az életformák egyszerüsitését célozzák.

Mint értesülök, a Dunagőzhajózási Társulat átirt a Közvágóhid igazgatóságának, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium utján intézkedjék az uj egyszerüsitések végrehajtásában.

Legközelebb várhatók a következő egyszerüsitések:

A villamos kerekeket leszedik, ehelyett a villamos padlójába lukakat furnak. Ezekbe a lukakba a közönség beleáll, egy e célra

alkalmazott fogóba belekapaszkodik. Az áram igy egyenesen a közönségbe megy bele, mely is az áram hatása alatt felvillanyozva, felemeli a kocsit és megindul vele.

Ha ez az egyszerüsités sem bizonyul elégségesnek, akkor először beszüntetik a villamosok tetejét, majd a villamos vázát, oly módon, hogy csak a lukak maradjanak meg, amibe a közönség beleáll. Esetleg a villamos áramot is meg lehet takaritani: a társaság közgyülésén valamelyik szakelőadó kimutatta, hogy az a villamos áram, amelyet a közönség sistergő istennyila formájában a Társaság gyomrába kiván, teljesen elégséges ahhoz, hogy az ily módon megkönnyitett és legegyszerüsitett forgalmat kellőképpen ellássa.

A forgalom egyszerüsitését célozza a földalatti villamosok megállóhelyeinek beszüntetése is. A közgyülésen elhatározták, hogy a földalatti villamosnak csak két megállóhelyét hagyják meg, az egyiket, ahol be lehet szállni, a másikat, ahol ki lehet szállni. De ezt ravaszul ugy csinálják majd, hogy a beszálló megállóhelyet harminc méternyire attól a helytől állitják fel, ahol eddig le lehetett menni a föld alá, ugy, hogy aki be akar szállni, előbb ártézi kutat kell furni magá-

nak, hogy a föld alá jusson — ami lényegesen egyszerüsitené a forgalmat. Ugyanigy a kiszállásnál is.

A papirkereskedelmi központ iniciativájára a káposztásmegyeri vizmüvek szociálpolitikai bizottsága is felszólitotta a marhabelsőrész-kidolgozóknak békekonferenciáját, hogy azonnal szüntessék be a járdákat. A város uccáin fakorláttal elzárják a járdákat, az egész forgalom a kocsiutakon bonyolódik le, ami ugyanazt lényegesen egyszerüsiteni fogja.

A belügyminiszterium a tüzoltófőparancsnoksággal egyetértve nagyszabásu tervet dolgozott ki a város viz-ellátásának egyszerüsitésére. A vizvezetékeket és csatornákat elzárják: ily módon a viz-szükséglet kielégitése a Dunára korlátozódik, ami lényegesen egyszerüsiti a vizellátást, mert igy mindenki annyi vizet merit csak, amennyire szüksége van. A város biztositja a közönséget, hogy ily módon a Duna még évekig elég vizet szolgáltat. Az ily módon szükségképpen létrejövő torlódás elkerülésére és egyszerüsitése céljából különben azzal is foglalkoznak, hogy a Dunát is elzárják.

A dohányzás egyszerüsitése ugy fog

történni, hogy beszüntetik a gyufaárusitást. Szakértők megállapitása szerint a szivar, a cigaretta és pipadohány sokkal tovább tart, ha az ember nem gyujt rá, hanem csak ugy szivja.

Ugyanez vonatkozik a levegőre is, amelyből az oxygént beszüntetik. Erről különben jóelőre értesiteni fogják a közönséget, hogy mindenkinek módjában legyen kopoltyukat beszerezni. Az oxigénmentes levegőben ugyanis nem lévén lehetséges lélegzeni, vizzel töltött légmentesen elzárt üvegburákat hordunk majd a fejünkön, amiben azután egész egyszerüen kopoltyuval lehet lélegzeni.

Az étkezés egyszerüsitése céljából legközelebb rendelet jelenik meg, mely a sikfedelü asztalokat beszüntetve, helyettük homoru-felületü asztalok alkalmazását rendeli el, hogy a tányérok egyszerüen lecsuszhassanak az asztalról, ne kelljen őket lehordani.

Ezután következik a világosság beszüntetése, mely a látás; a hallás beszüntetése, mely a hallás; a szagok beszüntetése, mely a szaglás, az izek beszüntetése, mely az izlés és a nők beszüntetése, mely a tapintás egyszerüsitését célozza.

Volna egy szerény javaslatom, mindezen egyszerüsitések egyszerüsitésére. Minek ez a sok fejtörés, ez a sokféle intézkedés és rendelet!? Egységesen kell a dolgokat elintézni. Mondja ki a Tanács, hogy mondjuk május 21-étől kezdve mindenkinek, mindennap lakhely és illetőség szerint meghatározott órában jelentkeznie kell az előljáróságnál, ahol egy nagy pofont kap. Aki nem jelenik meg, elveszti jogát, utólagos felszólamlások nem vehetők figyelembe.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

BRÓDY ÉS TÁBORI KIS TRÉFÁI.

Csalódás.

Az irodalomtörténetből tudjuk, hogy némely költeménynek egész érdekes histórriája van. Ilyen különös történetet meséltek el *Farkas* Imréről. A kedves, fiatal poéta a Városligetben felszállott az omnibusz tetejére és egy izmos hölgyet talált ott. Nemsokára meg is szólitotta:

— Merre tetszik menni?

A molett hölgyike barátságos mosolylyal válaszolta:

— Budáig.

— Nagyszerü. Milyen csodás találkozása a véletlennek, én is Budára igyekszem épp.

Lassankint egészen belemelegedtek a beszélgetésbe és kiderült, hogy a poéta már régóta álmodozott egy ilyen bájos kis hölgyről és hogy a kis hölgy izlésével is

teljesen megegyezik egy ilyen finom beszédü poéta.

Amikor a Lánchidon is keresztüldöcögött már az omnibusz, a hölgy kecsesen nyujtotta a kezét:

— Én itt leszállok, Isten önnel!

— Már megy? kegyedben van némi tartózkodó báj, amely megragadja lelkemet... Hol találkozhatunk ujra?

— Azt én nem tudom.

— Ej mit? Holnap reggel várni fogom a Városligetben.

A hölgy elpirult.

— Nem, nem, az lehetetlen. Holnap reggel dolgom van.

— Miért? Talán irodában van?

— Nem.

— Talán tanitónő?

— Nem.

— Árulja el hát, hogy mi a foglalkozása... Tudni akarok mindent... Miért nem jöhet el holnap reggel?

— Családi örömök elé nézek.

— Ho-o-gy? — szólt a poéta elámulva.

— Én tudnillik szülésznő vagyok, rebegte a molett nőcske és gyorsan elsietett.

A poéta pedig irt egy lirai költeményt „Csalódás“ cimmel.

Ha a dada ijeszt.

A zsufolt villamoskocsiban egy vastag, pirosképü dada ül, a karján kis gyerekkel. Egyszerre sans géne kigombolkozik és előkészületeket tesz arra, hogy a kicsikét megszoptassa. A gyerek azonban semmiféle hajlandóságot nem mutat rá, hogy táplálkozzék. A dada egy darabig kisérletezik, de mikor látja, hogy sehogy sem boldogul a kicsikével, rápislant a mellette ülő grófi *Batthyány* Tivadarra és haragosan szól rá a gyerekre:

— Most már aztán kapd be, mert különben odaadom a bácsinak!...

Történet Pufi kalapjáról.

Rettenetes szél kerekedett, amikor *Huszár* Károly, a *Pufi* néven népszerü kövér kómikus, éppen az Andrássy-uton ballagott a kabaré felé. A porfelhős szélroham hirtelen megingatta fején a kalapot. Pufi odakapott, leemelte a gömbölyü fejfödőt és lekanyaritotta a szélvédő gummizsinórt, óvatosan lekötözte kabátja legfelső gombjához a magát repülőgépnek képzelő jószágot.

De hiába volt minden óvatosság. Egy ujabb szélroham, a kalap meginog, Pufi

odakap, de már késő. Érzi, hogy a kalap leröpül és a következő pillanatban már ott látja karikázni maga előtt az uton. És elkezdődött a mulatságos hajsza. Pufi rohant a kalap után, a gyalázatos jószág pedig megpihent, bevárta Pufit, de amikor lihegve fölébe hajolt, kisiklott előle és röpült tovább, lefelé az Andrássy-uton. Pufi futott, az Oktogon-tértől egészen a Köröndig és itt végre, izzadva, lihegve és fujva, sikerült elfognia az átkozott kalapot. A kalap persze tele volt porral, piszokkal, Pufi tehát nekiállt és egy tiszta zsebkendő teljes feláldozásával, nemkülönben kabátujja igénybevételével ötpercnyi munka árán végre egészen használható állapotban volt a kalap. Pufi körülvizsgálta éppen a legnagyobb megelégedettséggel akarta a fejére tenni, amikor lihegve érkezett oda egy őszes ur, hajadonfővel, kalap nélkül és megragadta a kalapot.

— Köszönöm uram — lihegte elfulladva — igazán köszönöm, hogy ennyi fáradságot vett magának a kalapomért.

— Bocsánat — tiltakozott Pufi — ez az én saját kalapom.

— Nem uram — felelte az öreg ur — ez az én kalapom, amelyet a fejemről lefujt a

szél. Az ön kalapja itt lóg le *az ön hátán a kalapzsinórra kötve.*

Még egy kalaptörténet.

Dr. *Fekete* Ignáccal, az ismert fővárosi hirlapiró-ügyvéddel történt meg ez a mulatságos história.

Feketének volt egy szalmakalapja még a mult nyárról. A kalap egészen türhető állapotban volt még: jó lesz az idén, gondolta magában Fekete és elvitte a kalaposhoz.

— Tisztitsák ki ezt a kalapot — mondotta. — Uj szalagot tegyenek rá, szóval hozzák rendbe.

— Kérem szépen, ügyvéd ur.

— Mikor lesz készen?

— Egy hét mulva — felelte a kalapos, eltette a Girardit és ráirta nagy betükkel a megrendelő nevét.

Egy hét mulva megérkezik Feketéhez a kalap. Az ügyvéd kibontja a csomagot és megdöbbenve látja, hogy a csomag mélyén egy koromfekete szalmakalap rejtőzködik.

— Hallja — szólt rá a kalapossegédre — hiszen ez a kalap nem is az én kalapom.

— Dehogy nem, kérem. Ez az ügyvéd ur kalapja.

— Ugyan ne fecsegjen ilyen bolondokat. Az én kalapom fehér volt, ez meg fekete.

— Persze, hogy fekete — mondta fölényesen a segéd — mikor az ügyvéd ur feketére festtette.

— Én? Hát ki mondta ezt magának?

— Az ügyvéd ur. Tessék, még rajta is van a kalapon a megrendelő-cédula...

Szólt és fölényesen tartotta az ügyvéd elé a cédulát, amelyen nagy betükkel állt ez a szó: *Fekete*...

Serényi és Shakespeare.

Az egyik minisztériumban nemrég bucsuztak el *K—y* osztálytanácsostól, aki nyugdijba ment s róla mesélik a következőket:

Mindig egyike volt a legdevotabb, legalázatosabb embereknek. Ha fölebbvalóval beszélt, ezt ugyszólván reszketve tette.

Egyszer dolga akadt gróf Serényi Bélánál; valamilyen referatumot kellett felolvasnia.

Amikor elvégezte a dolgát, a miniszter megkérdezte tőle:

— Nem tudja, mit adnak ma a Nemzeti Szinházban?

— Nem tudom, kegyelmes uram, de nyomban megnézem.

Néhány perc mulva visszajött és jelentette:

— *„Vizkereszt, vagy amit akar...“*

Itt hirtelen megakadt, gyorsan megrázta a fejét és igy folytatta:

— *...„vagy amit a kegyelmes ur akar.“*

A százalék.

A Szabadság-téri nagy palota előtt egy öreg zsidó koldus áll.

Az egyik fiatal tőzsdelátogató, *Kálmán* Jenő megkönyörül a szánalmas alakon és egy huszfillérest nyujt át neki.

— Fizesse vissza ezerszeresen a jó isten — hálálkodik az öreg.

— Ezerszer, — morog Kálmán, — ezerszer... az kétszáz korona. Kétszáz korona az annyi mint...

Itt megakad a gondolatmenete, mire visszalép az öreghez és megkérdi:

— Hány percentet gondol? Négyet, vagy hatot?...

A trükk.

Egy szegényes és rosszul menő fővárosi vállalat igazgatója sok éven át abból a szubvencióból élt, melyet a főváros juttatott

neki évenként — és azonkivül különböző bankok kölcsöneiből.

Évek óta ki-kijárta magának ezeket a segélyeket, még pedig a saját maga külön találmánya segitségével. Ez a találmány a következő:

Valahányszor megszorul, elmegy az illetőhöz, akitől a szubvenció, vagy a kölcsön függ és előbb meghatóan kér-könyörög, végül pedig, amikor már semmi sem használ, *letérdel.* Ez utóbbi mindig hat.

Egyszer azonban megjárta találmányával. A fővárosnál kellett megint kijárnia. Elment *Márkus* Jenő tanácsnokhoz és bejelenttette magát nála.

A tanácsnok azonban tudott a trükkről. Szivesen fogadta a direktort és meghallgatta kérését.

— Nagyon sajnálom — mondta aztán — nem tehetek semmit az ön érdekében.

A direktornak könnybe lábadt a szeme. Nem használt. Most kellett volna következnie a trükknek, a térdelésnek. De ekkor valami váratlan esemény történt.

Abban a pillanatban, amikor a direktornak már-már megcsuklottak a térdei, a tanácsnok hirtelen térdre rogyott.

— Nem lehet, uram — kiáltotta szivet-

tépő hangon. — Nem tehetek az ön érdekében semit! Semmit!... Semmit!.,. Térdre borulok ön előtt, de nem tehetek semmit!...

Az igazgató sápadtan és dühösen távozott. Itt megelőzték.

A sós miniszterelnök.

Naiv emberek, vidéki „malomalatti" politizálás közben, de budapesti kávéházban is gyakran fölvetették a kérdést, amikor *Lukács* László miniszterelnök lett:

— Miért nem Tisza?

A dunaparti korzón *Lázár* Miklós kollega beszélt erről *Vázsonyi* Vilmos előtt, aki igy dörmögött vissza:

— Már rég megfelelt erre a kérdésre maga Tisza. Az általános képviselőválasztásokon, 1910-ben történt. Roppantul dolgozott, lelkesiteni próbált, sőt a közbeszólásokra és kérdezősködésekre is szivesen megfelelt. Az egyik kortesbeszéde alkalmával már sok mindenféle kérdésre megfelelt, amikor egy parasztgazda még ilyenformán interpellálta:

— Aztán mér nem miniszterelnöknek lép föl a gróf ur, mér csak képviselőnek?

— Nem kell a cimekre adni — felelte Tisza. — Mert mondja csak meg barátom,

melyik a nagyobb ur: *az ispán, vagy az alispán?* ...

Az igénytelen epizódnak van azonban egy kis uszálya is. A gazda még igy morfondirozott:

— De legkönnyebben szokta állását veszteni a főispán. Az ispán csak ugy, ha netalántán lop, vagy más ilyet csinál.

Hát akkor még nem ismertük — *Désy és Lukács afférjét.*

Az ügyvédi tanács.

Dr. V. Miksáról, akit kegyetlen expenznótáiról ismernek, a következő tréfát mesélik:

A köruti villanyoson utazott. Az Andrássy-ut sarkán felszállt az öreg *Szappanos* István, aki izgatottan nézte folyton az óráját. Egyszerre csak odafordul a fiskálishoz és igy szól:

— Messze van még a Boráros-tér?

— Meglehetős messze — feleli az ügyvéd.

— Körülbelül hány perc mulva érünk oda? — kérdezi az ősz képviselő.

— Tiz-tizenkét perc mulva.

Az öreg ur megnyugszik. Rövid idő mulva ismét szól az ügyvédhez.

— Érdekes, hogy májusban ilyen hideg van. Mi?

— Érdekes.

A Boráros-téren mindketten kiszállnak; Szappanos István bucsut bólint a fejével és távozni akar; mire a fiskális névjegyére irt következő számlát nyujtja át neki:

„Három információ á két korona összesen hat korona. Köszönettel felvettem...

Jogos kérdés.

Egy fiatal ügyvéd, dr. *Lánczy* Sándor sokat járt X-ékhez, ahol három eladó lány van. Hetenként legalább háromszor vacsorált meg a családnál, meghallgatta a lányok zongorajátékát és énekét... ennyi volt az egész; az ifju nem nyilatkozott.

Kedvenc dala a „Si vous n'avez rien a dire" („Ha nincs számomra semmi mondanivalód") volt.

Ez igy tartott hetekig.

Amikor egyszer vacsora után ismét ezt a dalt óhajtotta a fiskális hallani, a háziasszony pikkirozottan és epésen igy szólt:

— Pardon, kedves Sándor! Si vous n'avez rien a me dire, akkor mért vacsorázik nálunk?

A grófi vizsga.

A fiatal *Odescalchi*, aki születésétől kezdve külföldön nevelkedett és minden nyelvet kitünően beszél, csak a magyar nyelvet nem, nagynehezen letette a jogi vizsgáit.

Vallásjogból vizsgálván, a tanár a következő, nem tulságosan nehéz kérdést intézte hozzá:

— Hogy nevezik Magyarországon a főpapi méltóságokat; mik azok?

A fiatal gróf erősen idegen akcentussal felelte:

— A kanon, a püsp és az érs...

A professzor nagyot nézett, majd megkérdezte:

— Hát miért nyeli el kérem, az utolsó szótagokat. Hogy mondta?

— A kanon, a püsp és az érs.

A professzor most már kezdte érteni a dolgot és mosolyogva tette fel a következő grammatikai kérdést.

— Mondja el ugyanezt többes számban.

— Kanonok, püspök, érsek — felelte az ifju.

A rövid óhaj.

T. M. járásbiró néhány hivatalbeli kollégája társaságában sörözik.

Társalgásuk fantasztikus terekre kalandozik. Kinek mi volna a legforróbb vágya? Egyik milliomos szeretne lenni, a másik hirneves, a harmadik ujra fiatal, negyedik kuriai biró satöbbi.

— Hát tenéked mi a vágyad? — kérdik a járásbirót.

— Én, barátaim, semmit sem kivánok... azaz mégis volna egy nagyon szerény kivánságom.

— Halljuk!

— De igazán nagyon szerény. Szóra sem érdemes.

— Hát csak mondd el!

— Az én vágyam ennyi: egyszer egy paraszt találkozzék egy kocsissal. Pont; ez az egész.

A társaságban senki sem érti ennek a kivánságnak a jelentőségét. Hosszas faggatás után a flegmatikus járásbiró igy folytatta:

— Aztán kérdezze meg a paraszt a kocsistól: „Hé! Kié ez a kocsi?“ Mire a kocsis igy feleljen: „Ez T. M. nyugalmazott

táblabiró négyesfogata. Megyünk a birtokra, visszük a kastélyból a heti pénzt az arató munkásoknak".

Az áruló vers.

Amikor *Vadász* Lipót *Nyirbátoron* beszámolóját mondotta, arra is hivatkozott, hogy ő nem kereste, sőt kerülte az államtitkárságot.

Egy negyvennyolcas magyar tagadólag rázta a fejét.

— Kend nem hiszi? — kérdezte a szomszédja.

— Nem én. Mert alig ment föl az ügyvéd ur képviselőnek Pestre, a kislányommal az iskolában mindjárt betanittatták a verset, amelyikben ez volt:

— *A Vadász ül hosszu, méla lesben...*

Az udvarias főpincér.

A Newyork kávéházban, *Karinthy* Frigyes barátunk hozatott egy rostélyost.

Rövid idő mulva megjelent maga Gyula bácsi, a főpincér a husdarabbal, amelyet Karinthy egy ideig gyanus szemmel nézegetett.

Majd az egész rostélyost villájára füzve, mélységes elkeseredéssel igy szólt:

— Hallja, Gyula mester, ez a rostélyos olyan vékony és olyan átlátszó, hogy olvasni lehetne rajta keresztül.

Gyula udvariasan felelt:

— Mit parancsol olvasni Karinthy ur?

Az uj báró.

Csillag Teréz vejéből, dr. *Kétly* Endre orvosból báró lett. Az apa báróságot kapott és a bárói cim a fiut is megilleti.

Egy társaságban beszélgettek a fiatal báróról és valaki megkérdezte a báró egyik ismerősét:

— Nos, hogy izlik a báróság? Hogy viseli magát a barátunk, mint uj báró?

— Ó, kitünően, — felelte a jó barát. — Már egészen jól beszél *zsidós akcentussal*...

Ha a maecenás fest.

A Japán-kávéházban nagy figyelemmel állták körül a piktorok az egyik asztalt. Valaki ugyanis festéket hozott a kávéházba és *Nemes* Marcell, az ismert mügyüjtő elkezdett pingálni.

— Remélem, nekem adja majd a képet, — szólt *Pólya* Tibor tréfásan.

Nemes könnyelmü igéretet tett és amikor elkészült a festmény, odaadta Pólyának.

Ekkor azonban meglepő fordulat történt. A piktorok sorba nézegették a képet és elragadtatással nyilatkoztak róla:

— Nagyszerü!

— Óriási!

— Hiszen ez mestermü!

Nemes boldogan hallgatta a dicshimnuszokat, egyuttal felébredt benne a szokás hatalma, a gyüjtőszenvedély:

— Mennyiért adja a képet? — kérdi Pólyától.

— Száz koronán alul nem adom, felelte Pólya.

Nemes szó nélkül fizette ki az ötven pengőt saját festményéért.

A takarékos diák.

Ifj. Krudy Gyula a reáliskola második osztályába járt s egy napon jelentette az édes apjának:

— Papa, holnap egy koronát kell vinnem az iskolába; a bizonyitványra kell.

— Jól van, — feleli az apa. — Majd kapsz...

Másnap reggel Gyuszi csakugyan megkapja a koronát. Szemmelláthatólag rosszkedvüen veszi át a pénzt és már-már indul az iskola felé, amikor egyszerre csak

visszafordul, nyujtogatja apjának vissza a koronát és igy szól:

— Papa; én azt hiszem, jobb lesz, ha spórolunk ...

A primadonna-sors.

Az ügyvédi kamara ülésén történt, amikor nagyon kényes kérdést tárgyaltak: az ügyvédjelöltek ügyét.

Megjelent *Vázsonyi* Vilmos is, aki a jelöltek érdekében szónoklatot vágott ki, majd beszéde után, — be sem várva az eredményt, — távozott.

Alig tette ki a lábát, egy fiatal fiskális mérgesen szólt a másiknak:

— Ez a Vázsonyi mindenütt csak zavart csinál.

A megjegyzést hallotta Vázsonyi egyik jó barátja; felelősségre vonta az ifju ügyvédet, majd provokálta.

A segédek hosszasan tárgyaltak és végül megállapodtak abban, hogy a fiatal fiskális jegyzőkönyvileg bocsánatot kér a megjegyzése miatt.

Épp egy hét mult el a lovagias ügy óta, amikor Vázsonyi is megtudta, hogy volt egy lovagias ügy, és van egy hosszu jegyzőkönyv, amelyben tőle bocsánatot kérnek.

— Furcsa, — mondta a kávéházban. — Most már az embert a tudta nélkül sértik meg és a tudta nélkül kérnek bocsánatot tőle. Ilyen lovagias ügyről még életemben nem hallottam.

Mire *Bródy* Sándor megjegyezte:

— Ez primadonna-sors és nagyon régi dolog. Hajdan a kaszinókban rendesen ugyanilyen lovagias ügyek voltak, amelyek aztán ugy végződtek, hogy az egyik félnek bocsánatot kellett kérnie például *Blaha* Lujzától, vagy *Pálmay* Ilkától, vagy egy másik primadonnától. Minthogy az mégis csak bajos lett volna ezt a bocsánatkérést személyesen megtenni, hát jegyzőkönyvileg tették.

Vázsonyi tudomásul vette a felvilágositást, de azért a fejét rázta és megjegyezte:

— Borzasztó! Borzasztó! Most majd minden este azzal a rémes érzéssel fogok lefeküdni, hogy megint bocsánatot kért valaki tőlem... és én még csak meg se bocsáthatok neki.

A szent szó.

Polónyi Dezső egy hüvösvölgyi nyaralóba volt meghiva. A nyaraló família vacsorára invitálta a ház barátját, vacsora után pedig kiült a társaság a verandára.

Egyszerre a szobából apró gyerekléptek dobogása hallatszott ki. A háziasszony, aki roppantul szereti az érzelmes, szentimentális nőt játszani, halkan megszólalt:

— A gyerekeim... Most jönnek jóéjszakát kívánni. Ilyenkor mindig ugy érzem, mintha ez a pár szó, amit mondanak, valami szent dolog volna. Éjszaka van és ilyenkor a kis szivük egészen kinyílik, szabadabban beszélnek és amit mondanak, igaz és szent..

Egy pillanat mulva kinyílik az ajtó és egy gyerekhang diadalmasan harsogta a veranda felé:

— *Mama!... Mama!... A Gyuri a mosdóban egy poloskát talált!...*

A jó festő.

Piktorok és szobrászok ültek a kávéházban; a többi közt jelen volt *Pentelei-Molnár* János is, akinek limonádés képeit nagyon veszik mostanában a müvásárlók.

Amikor Pentelei távozott, egy szobrász a következőket jegyezte meg:

— Látjátok fiuk; ez a Pentelei nagyon jól fest.

Mély csend követte ezeket a szavakat, amig egy halk hang bele nem vágott a némaságba.

— Igen; nagyon jól fest, — ha kicsipi magát.

A kései pör.

Uj milliomos állitott be dr. Saár Kornél ügyvédi irodájába és előadta, hogy egyik ismerősét be akarja pörölni becsületsértés miatt.

— Miben állott a becsületsértés? — kérdezte az ügyvéd.

— Azt mondta nekem, hogy rinocerosz vagyok.

— És mikor és hol történt a sértés?

— A Pollák-kávéházban, három évvel ezelőtt.

— Három évvel ezelőtt? — kérdezte csodálkozva az ügyvéd. — És maga csak most akarja beperelni?

— Igen, doktor ur... hogy is mondjam... nézze kérem, *én csak tegnap tudtam meg, hogy voltaképpen hogy néz ki egy rinocerosz!*

A jó tanár.

A néhai *König* Gyula egyike volt a legkedveltebb egyetemi professzoroknak. Főképp a vizsgázó egyetemi hallgatók szerették elnéző vizsgálati módszere miatt.

Volt azonban egy hallgatója, akit még König sem tudott átbocsátani. A szegény ifju többször bukott meg nála.

Végül királyi kegyelemmel engedték meg az ujabb vizsgát. De ezuttal sem tudott semmit.

König professzor az eredmény kihirdetésénél a következő kedélyes kijelentést tette:

— A bukást most is megérdemelné, de ha ugy akarja a király, König akkor félreáll.

Schnitzler aperszüje.

Schnitzler Arthurt Budapesten egy fiatal iró meginterjuvolta:

— Hogy tetszik önnek Budapest?

— Nagyon szép, nagyon szép, — felelte undorral az iró.

— Ugy-e, ön az a Schnitzler, aki a *Cigánybáró* szövegét irta.

Az iró most már végképp undorodik:

— Nem uram; én *Schnitzler* vagyok, a Cigánybáró librettóját *Schnitzer* irta és ön egy *sniccert* csinált.

Maturán.

Dr. Lázár Béla, az iró-tanár mesélte egy érettségi vizsgáról:

A miniszteri tanácsos ur fiával óvatosan bánik a vizsgáltató bizottság.

Sajnos, az óvatosságnak nagyon kevés az eredménye, mert a fiatalember egészen szimpla értelmiségnek mutatkozik, főleg a matematikában.

Végre hálistennek olyan kérdést kap, amelyre felelni tud.

— Mi a Pythagoras-féle tantétel?

— A derékszögü háromszögben a két befogó négyzetének összege egyenlő az átfogó négyzetével.

— Helyes. Be tudja bizonyitani?

Könnyelmü kérdés volt a tanár ur részéről. A fiatalember a maga egyszerüségében igy felelt:

— Bebizonyitani nem. De ha parancsolják, *megesküszöm rá.*

Persze, persze.

Feld Zsigmond szinháza — egyszer hosszas szünetelés után nyitotta meg kapuit abban a reményben, hogy talán mégis jön a publikum.

A remény azonban ezuttal is csalt és az igazgató nagyon panaszkodott e miatt *Erényi* Nándornak, a Magyar Szinpad szerkesztőjének.

Erényi nem igen szánakozott, hanem inkább a megrovás hangján jegyezte meg:

— Senki más nem a hibás, csak ön. Az összes szinházaknak jól megy, de miért? Mert az igazgatók értenek hozzá.

A direktor méltatlankodva felelte:

— No hallja! Azoknak könnyü a szinházhoz érteni. Jó szinészeik vannak, jó rendezőjük van és telt házuk. Ugy én is tudok!

A nem szórakozott tanár.

A régi szórakozott professzortipus sohase hal ki. Ezt bizonyitja a következő kis eset is, amely az öreg K. tanárral történt, aki hires a szórakozottságáról. A szórakozottság kellemetlen következményei miatt természetesen a felesége szenved legtöbbet. Eleget korholja is.

A professzor ur egyszer azonban nagy büszkén érkezett haza... Felesége a szokott és szinte nélkülözhetetlen kérdéssel üdvözölte.

— Hát ma mit felejtettél el?

— Sőt ellenkezőleg, anyuskám, mondotta a tanár ur már nem vagyok olyan szórakozott, mint a milyennek tartasz. Látod ma is hazahoztam az esernyőmet.

— Az isten szerelméért, mit csináltál? Hiszen *ma nem is vittél magaddal esernyőt.*

A jó doktor.

Szomaházy Istvánné megsugja az orvosnak, hogy leánya azért hült meg, mert nagyon vékony és nagyon kivágott cipőben járt az utcán, mikor szakadt az eső és nagyon hideg volt. Kéri is a doktort, hogy tiltsa el a beteg kisasszonyt a vékony cipő viselésétől.

Az orvos odamegy a beteghez:

— Mutassa a nyelvét. Ahá. Persze, a kisasszony vékony cipőcskékben jár. No, majd irunk valami orvosságot. Hanem bizony a kivágott félcipőről le kell mondania. Legalább is a nyár előtt nem szabad viselnie.

Ezek után távozni is készül a doktor, a beteg azonban visszahivja.

— Doktor ur...

— No mi kell, kisasszonyka...

— Ha a nyelvemből kitalálta doktor ur, a vékony cipőt — ugyan kérem nézze meg, hogy *jó-e a kalapom, mert uj kéne.*

Látogatás.

Gróf *Károlyi* Mihály mesélte:

Az öreg méltóságos asszony, aki már

évek óta siket, egyszer Fiumébe utazott, ahol az Európa-szállóban vett nem lakást, — hanem lakosztályt.

Véletlenül épp akkor nagy diszünnepet rendeztek a kikötőben — épp a szállóval szemközt, — a hadihajók.

Délelőtt az öreg méltósága nyugodtan kávézott szobájában, amikor egyszerre huszonnégy ágyulövés rettenetes döreje zugott be a levegőbe.

A méltóságos asszony gyorsan a tükör elé állt, kissé megigazitotta fejkötőjét és igy szólt:

— Szabad!

A drága szálló.

Berlinben uj hotel nyilt meg: a *Hotel Eden,* s ez minden fogalmat fölülmult, amit addig a berliniek a drágaságról tápláltak. Lakás, étkezés berlini fogalmak szerint is hallatlanul drága; lakást nem lehetett kapni napi ötven márkán alul és egy vacsora sem kerül sokkal kevesebbe. A háboru előtt!

Az Eden-hotelbe betévedt *Lengyel* Menyhért és szobát kért. A második emeleten mutattak neki egy lakosztályt. Lengyel meg volt elégedve az apartement-val és az ára iránt érdeklődött,

— Mi az ára a szobának?

— Hetven márka, uram.

— Mennyi?

— Hetven márka naponként, — felelte a pincér hidegen.

— Ugy, hetven márka. Nos, és fürdőszoba van hozzá?

— Hogyne, uram.

— Autogarage van hozzá?

— Igen, uram.

— És istálló?

A pincéren volt most a csodálkozás sora.

— Istálló?... De... kérem, minek önnek istálló?...

Lengyel nyugodtan felelt:

— Hja, nekem... Nekem nem kell... De annak a marhának, aki ezért a lakásért hetven márkát ad!

A tulzott kivánság.

Egy letört, szegény, de nagyon jónevü ur, aki a nemesi koronája fényét jó partival akarta megaranyozni, egy házasságközvetitőhöz fordult. A házasságközvetitő ajánlott is neki egy hölgyet, akinek százhuszezer korona hozománya van és egyébként is megfelelő házasság volna. A vőlegényjelölt azonban aggodalmaskodott,

— Jó, jó — mondta — a hozomány rendben volna, hanem... mondja csak, kérem, nem láthatnám legalább annak a hölgynek az arcképét?

— Mit? — pattant föl egyszerre a házasságközvetitő. — Az arcképét? Jegyezze meg magának, uram, hogy *százezer koronán felül nincs arckép!*

A hipnózis.

A kávéházi törzsasztalnál a hipnózisról van szó. *Pilisi* Lajos kollegánk agitál az okkult tudományok mellett, mire az egyik ur, aki idáig hallgatott, kifakad:

— Ugyan kérem, hagyjon nekem békét az egész hipnózissal, meg a szuggesztióval. Tegnap én is megpróbáltam, keményen ránéztem a mellettem lévő asztalnál ülő nőre és azt próbáltam neki szuggerálni, hogy üljön át az én asztalomhoz. Egyszerre odajön hozzá egy ur, aztán hozzám lép, két hatalmas pofont mér le és igy szól:

— Majd máskor nem fixirozza ilyen szemtelenül a feleségemet!...

Az aradi választó.

A hirhedt Tisza-féle választáskor *Aradon* a „Fehér kereszt"-szálló volt a munka-

pártiak kortestanyája. Boldog-boldogtalan bemehetett és ehetett-ihatott kedvére. Az egyik asztalnál nagyszerü étvágygyal falatozott egy hizásnak induló férfiu. Kalapját a tarkójára csapta, szemeit merőn a tányérjára szegte, ugy falatozott. Mikor készen volt, megtörülte a bajuszát, felállott és menni készült. *Kállay* Tamás megállitotta:

— Hát aztán pontosan megjelenjen a választás napján!

— Soká lesz az még nagyon!

— Mi az, hogy soká lesz? Szombaton lesz, azt se tudja?

— De én már csak a *Vázsonyira* szavazok majd, kétesztendő mulva, odahaza a Terézvárosban!

Mert a jókedvü magyar pesti utazó volt, aki szappanban utazik és mokány zöld kalapot visel.

Az antiszemita biró.

A Kuria egyik birájának két jellegzetessége ismeretes: nagy antiszemita és kezei közt alaposan megöregednek a pörök.

A többi közt egy fővárosi kereskedő pörét osztották ki neki, amelyben nagy összeggekről volt szó s a kereskedő igen szerette

volna, ha mielőbb hallaná benne az utolsó szót.

Többször fölkereste a birót és kérte: referálja el már az ő régi pörét. Hasztalan volt. A pör nem került sorra. A kereskedő ujra fölment a Kuriára s a folyosón találkozott a bíróval. Alázatosan megszólította:

— Méltóságos uram, sorra kerül-e már az én pöröm?

A biró rossz hangulatban volt. Izgatottan felelt:

— Nem értem, hogy a zsidók ilyen türelmetlenek!

— Haragszik méltóságod a zsidókra? — kérdezte a kereskedő.

— Hogyne!

— Miért?

— Mert keresztre feszitették Krisztust.

— Apellált volna Krisztus méltóságodhoz, — felelte a kereskedő — bizonyára még most is élne.

A rosz após.

Egy egész fiatal, még ismeretlen festőművész megnősült. Valami gazdag pálinkafőző leányát vette el.

A piktor, miután haza jött a nászutról, néhány barátját meghivta vacsorára. Va-

csora után a férfiak egy kis konyakozásra vonultak vissza.

Hazai termés volt; az após gyárában készült.

— Mit szóltok ehez az italhoz? — kérdezte várakozásteljesen a házigazda.

Nem szóltak semmit, de rettenetesen eltorzult ábrázatuk szebben beszélt minden válasznál. A konyak ugyanis rémesen rossz volt. A jó fiuk mindazonáltal ittak.

A tizedik pohárnál az egyik vendég *Végh* Gusztáv festőművész zokogva öleli át a házigazdát és igy szól hozzá:

— Tudod, hogy mindig szerettelek, öregem. Ezért megigérhetnél nekem valamit.

— Mit?

— *Ha legközelebb megnősülsz, Martell konyakgyáros leányát vedd el.*

Boda Dezső multjából.

Boda Dezsőnek elég jó állása volt. Budapest főkapitánya: ez bizonyára olyan pozició, amilyent csak igen kevesen érnek el. De Boda Dezső tizenhét éves korában mégis egészen más választ adott, amikor megkérdezték tőle, hogy mi szeretne lenni? Egyik volt iskolatársa mesélte, hogy Budapest főkapitánya nem vala eminens diák. A *pápai*

gimnáziumba járt. Inkább társadalmi életet élt, mint a könyveket bujta, és bizony megesett, hogy néha az év vége felé baj volt a kalkulusokkal. Egyszer görögből kellett felelnie, a tanár könnyü kérdéseket adott fel, de a Boda-gyerek következetesen hallgatott. Szegény tanár végre kétségbeesetten csapta össze a kezét:

— De az istenért, fiatalember, hát mi akar maga lenni?

— Görög tanár! — felelte Boda.

Az egész osztály hangos kacagásba tört ki. Boda erre a feleletre négyest kapott és Budapest főkapitánya lett.

Vidovszky kalandja.

A Lantos-kávéházban vidéki müpártolásról beszélnek a piktorok . . .

— Nem igen lehet vidéken kiállítani — jegyzi meg valaki.

— Dehogy nem; Temesváron, Szegeden, Aradon lehet . . .

— Aradon? . . . — jegyzi meg egy harmadik. — Ugy látszik, nem ismeritek a *Vidovszky* Béla esetét.

— Halljuk.

— Vidovszky Béla kiállitott Aradon. Hatvan képet küldött és igy gondolkozott ma-

gában: „Hatvan képből elfogy legalább harminc, abból, amit rajtuk keresek, elutazom Párisba és kint maradok két évig.“... Igy gondolkozott Vidovszky és idegesen várta az eredményt... Vége lett a kiállitásnak és az aradi bizottság értesitette, hogy a megmaradt képeket postára tette és a cimére elküldte. Vidovszky pedig számolt és drukkolt.

„Vajjon hány jön vissza? Hátha csak harminc, hátha csak huszonöt, hátha csak husz?... A többi helyett pedig a jó kis pénz érkezik meg.“

És nemsokára meg is érkeztek a képek. Vidovszky kibontotta a csomagokat és olvasta a képet.

. . . Hatvankettőt küldtek vissza. Nem is hatvanat, hanem *kettővel többet*. Ki tudja, kinek a képeit.

A titokzatos irás.

A Pesti Napló redakciójába titokzatos irást hoztak be. Furcsa ákombákomok, rajzok voltak a vers rövidsoros formájában.

Vasuti munkások hozták, akik a titokzatos papirdarabot valamelyik távolabbi őrház mellett szedték fel a sinekről, nyomban azután, hogy az expresszvonat elhaladt.

Ugy látszik, valaki kidobta az ablakból..

A szerkesztő behivatta a riportert, a redakció Sherlock Holmesét és igy szólt hozzá:

— Kutassa ki, mit jelentsenek ezek a sorok.

Napok multak el. Egyszer csak beállit a riporter a szerkesztőhöz és igy szól:

— Kikutattam.

— Mit?

— A titokzatos irást.

S ezzel átadja a szerkesztőnek az ákombákomot és a mellékelt forditást.

Firduszinak, a hires perzsa költőnek egyik szép verse volt, melyet akkortájban egy Budapesten járt perzsa küldöttség utazás közben lefirkált és a vasuti ablakon kidobott.

— Rendben van, köszönöm, ha nem is szenzáció — szólt a szerkesztő az ügyes riporterhez, — fő, hogy nincs megoldatlan rejtély.

— Még a költségszámlát szeretném beadni.

És a szerkesztő elé rakta a részletes költségszámlát, mely különböző kocsik és eljárások fővárosi nagy tudósoknál, eljárások

rendőrségnél és detektiveknél címen vagy száz koronára rugott.

A szerkesztő aláírta a számlát, de megkérdezte:

— Na és ki fordította le az irást?

— *Londesz bácsi* — felelte a riporter.

A szerkesztőnek leesett az álla bámulatában.

Londesz Elek ugyanis a lap állandó munkatársa, aki a szomszéd szobában dolgozott. Ő volt az egyetlen, aki le tudta fordítani a verset.

És ezért még száz korona kocsiköltség..

A félárva.

Fényes Adolf mesélt.

Szolnokon meglátogatta egy budapesti ügyvéd barátja. Miután végigtanulmányoztatta vele a művésztelepet, bemutatta neki a várost.

A Tisza-hídnál koldus gyermek fogadta nagy sírással őket:

— Sem apám, sem anyám! — bőgte. — Árva gyerek vagyok!

Az ügyvéd kivette pénztárcáját és három koronát adott a kellemesen meglepett suhancnak.

Majd tovább járkáltak, fél óra mulva eljutottak a megyeházához. A fiskális legnagyobb meglepetésére ott állt a megyeház udvarán az iménti koldus fiu, egy öreg asszonyt vezetve. A megye hajduja épp akkor hivta fel őket:

— Kovács Mihályné és fia, Kovács Mihály.

Az ügyvéd odaáll elébük és megfenyegetve a fiut, igy riadt rá:

— Hisz az imént azt hazudtad, sem apád, sem anyád.

A suhanc gunyosan vágott vissza:

— Hát jó! Bevallom, van anyám; apám azonban nincs. Ha akarja, *visszaadok egy korona ötven fillért!*

Országos Széchenyi Könyvtár
K.M.M.K. KÖNYV-TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár